

Működési és együttműködési szabályzat

a Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság
között 1967. május 26-án kötött munkaerő-együttműködési
"Egyezmény" végrehajtására.

/ Tervezet /

A szocialista országok közötti gazdasági és politikai együtt-
működés fontos területe a Magyar Népköztársaság és a Német
Demokratikus Köztársaság között létrejött munkaerő-kooperáció.

A szerződő felek a munkaerő-együttműködéssel olyan főbb cél-
kitűzéseket kívánnak megvalósítani, mint

3 - a két állam és népei baráti kapcsolatának erősítése,

1 *Riatal* - a magyar ^{dolgozó} ~~munkások~~ szakmai ismeretének bővítése,

2 *javaslatok szerint* - a szocialista országok közötti munkaerő-együttműködés lehe-
tőségeinek kialakítása.

Fentiek elérésére a szerződő felek 1967. május 26-án "Egyez-
mény"-t kötöttek és tervszerű együttműködéssel biztosítják
az akció sikerét.

Az államközi munkaerő-együttműködést - a két állam kormányai-
nak felhatalmazása alapján - a Magyar Népköztársaság Munka-
ügyi Minisztériuma és a Német Demokratikus Köztársaság Állami
Bér és Munkaügyi Hivatala irányítja. A munkaerő-együttműködés-
ben az MSZMP Központi Bizottsága Külügyi Osztálya, a Szakszer-
vezetek Országos Tanácsa és a KISZ Központi Bizottsága sajá-
tosságainak megfelelő felelősséggel közreműködik.

A fiatalok NDK-beli állami képviseletét a Munkaügyi Minisztérium és a Külügyminisztérium irányelvei szerint a Berlini Magyar Nagykövetség látja el.

A Magyar Népköztársaságra háruló feladatok teljesítése, az állami és politikai érdekek képviselete a munkaerő-együttműködésben résztvevő szervek összehangolt tevékenységét igényli. Ezt szolgálja Magyarországon az érdekelt főhatóságok és társadalmi szervek képviselőiből e célra alakult Koordinációs Bizottság. A különböző szervek a munkaerő-együttműködési "Egyezmény"-nyel kapcsolatos feladatok NDK-beli teljesítését a Berlini Magyar Nagykövetségen belül működő szervek és képviselőik útján biztosítják. A berlini képviseletek fő feladatait, az együttműködés módját a jelen szabályzat tartalmazza.

I. Általános elvek

- 1./ Az Egyezmény alapján a magyar ^{állami} főre az NDK-ban háruló feladatok végrehajtását az operatív teendőket végző Munkaügyi Osztályon keresztül a berlini magyar nagykövet biztosítja.
- 2./ Az akció NDK-beli operatív kérdéseinek irányításáért, ezen belül
a munkaerő-együttműködés általános szakmai előkészítéséért,
a gazdasági és szervezési feladatok végrehajtásáért és ellenőrzéséért - a nagykövet irányítása és a Munkaügyi Minisztérium szakirányítása mellett - a Nagykövetség Munkaügyi Osztálya a felelős.
- 3./ A társadalmi szervek, illetve azok központi és helyi képviselői - az állami szervekkel koordinált tevékenységük során - közreműködnek az Egyezmény célkitűzéseinek megvalósításában.

↓
NDK Pótlék megvalósítására együttműködés

II. Az NDK-ban az Egyezmény végrehajtásában résztvevő szervezetek feladatai

Az általános meghatározott fő feladatokon belül - a munkaerő-eggyüttműködés célkitűzéseinek megvalósítása érdekében - az egyes szervezeteknek az alábbi konkrét tevékenységet kell ellátniuk:

MSZMP. NDK-beli Bizottsága:

- Az MSZMP Titkársága vonatkozó határozata szellemében összehangolja és irányítja a munkaerő-eggyüttműködés politikai célkitűzéseivel kapcsolatos feladatok végrehajtását, pártalap-szervek létrehozásával és működtetésével elősegíti ezek megvalósulását. Az alapszervezetek segítségével támogatást nyújt, hogy a fiatalok az Egyezmény szellemének megfelelően dolgozhassanak és tanulhassanak.
- Vizsgálja, ellenőrzi ^{2. az NDK-ban működő magyar katonai költője} és értékeli a munkaerő-eggyüttműködés végrehajtását.
- Irányítja a társadalmi szervezetek munkáját, a fiatalok politikai nevelését.
- Elősegíti az NDK és a magyar társadalmi szervezetek kapcsolatának fejlődését.

Nagykövetség Munkaügyi Osztálya:

a./ Együttműködés az érdekelt szervezetekkel:

- Rendszeres kapcsolatot tart az Egyezmény végrehajtásáért felelős Munkaügyi Minisztériummal, gondoskodik a megadott irányelvek végrehajtásáról, azok továbbításáról az érdekelt szervezetek felé.

- Hivatalos kapcsolatot tart az NDK Állami Bér és Munkaügyi Hivatalával a munkaerő-együttműködés operatív kérdéseiben. Előkészíti a Munkaügyi Minisztérium és az NDK Bér és Munkaügyi Hivatala közötti tárgyalásokat, javaslatot készít az azokon felvetendő elvi és gyakorlati témákra vonatkozóan.

állami szervekkel

- Rendszeres kapcsolatot tart és szükség szerint eljár az érdekelt NDK *szak*minisztériumok, tanácsok, VVB-k, vállalatok felé a fiatalok foglalkoztatását, elhelyezését érintő valamennyi szakmai kérdésben.
- Rendszeres kapcsolatot tart a Nagykövetség Konzuli Osztályával, valamint az együttműködésben résztvevő társadalmi szervezetekkel, kölcsönösen tájékoztatva egymást az Egyezmény végrehajtását érintő minden fontos körülményről.

b./ Ellenőrzés, tájékozódás, operatív intézkedések:

- Az NDK illetékes szerveivel és a magyar társadalmi szervezetekkel együttműködve előzetesen megvizsgálja a fiatalokat fogadó NDK vállalatok felkészülését és a tapasztalatok alapján megteszi a szükséges intézkedéseket.
- Folyamatosan tájékozódik a kiérkezett fiatalok helyzetéről, a magyar fiatalokat foglalkoztató NDK vállalatok rendszeres ellenőrzésével. ?
- A társadalmi szervezetekkel és az NDK szervezetekkel együttműködve előkészíti a fiatalok *szervezett és* végleges hazatérését.
- Vizsgálja a fegyelmi eljárás, büntető eljárás alá vont fiatalok helyzetét, szükség szerint intézkedik hazaküldésükről és gondoskodik a házasságot kötött fiatalok visszatérésével kapcsolatos feladatok ellátásáról.

Gal

- A szerződés-hosszabbítás kérdésében megfelelően intézkedik, a kérelmeket továbbítja a Munkaügyi Minisztériumnak.
- Rendszeresen ellenőrzi a nyelvtanulás helyzetét, a vállalatok ilyen irányú intézkedéseit. Időközönként összehívja az NDK-ban foglalkoztatott nyelvtanárokat szakmai tapasztalatcseréjük és a nyelvtanulás helyzetének felmérése érdekében.
- Ellenőrzései és egyéb tájékozódása alapján rendszeres elemzéseket, valamint időszakonként összefoglaló értékelést készít az Egyezmény végrehajtásának NDK-beli tapasztalatairól, a fiatalok foglalkoztatásáról, hangulatáról, kereseti viszonyairól, szakmai fejlődésük lehetőségeiről, a német nyelvtanulás helyzetéről, a végrehajtás során tett intézkedések eredményességéről. Vizsgálati, illetve elemzési tapasztalatairól tájékoztatja az együttműködő ésben résztvevő szerveket. *(Munkaügyi Minisztérium - NDK)*

KISZ NDK-beli Bizottsága:

- A Pártbizottság határozatainak megfelelően a megyei szerveken keresztül szervezi a fiatalok politikai nevelését, biztosítja a fiatalok politikai tájékoztatását, a Pártbizottság által meghatározott feladatok, célkitűzések megvalósítását.
- Sajátos eszközeivel ápolja és szélesíti a két állam ifjúsági szervezeteinek kapcsolatát, ezen keresztül a két nép barátságának elmélyítését.
- Irányítja és ellenőrzi az alapszervezetek tevékenységét, szervezi a társadalmi megmozdulásokat.
- Biztosítja a KISZ funkcionáriusok továbbképzését.
- *Teljesítmény - politikai feladatok előmozdítása az FKSZ - al*

- Elősegíti, szervezi a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését, a sportmozgalom fejlesztését, kulturális program összeállítását.
- Mozgósítja a fiatalokat a nyelv- és szakmai tanfolyamokon való részvételre.
- Akitvan résztvesz a fegyelmi helyzet megszilárdításában, a közösségi nevelőmunka érvényesítésével.

SzOT megbizottak:

- Rendszeresen tájékozódnak a szervezett dolgozók helyzetéről és erről informálják a SzOT-ot és az FDGB-t.
- Elősegítik a fiatalok tájékoztatását az NDK vállalati sajátosságokról /bérezés, vállalati gazdálkodás stb./, a kollektív szerződésben meghatározott jogokról és kötelezettségekről. Ellenőrzik a kollektív szerződések betartását, a fiatalok megfelelő foglalkoztatását.
- Segítik a magyar szakszervezeti aktivistákat - bizalmiak, műhelybizottságok - a szakszervezeti munka tartalmának és hatékony módszerének elsajátításában.
- Gondoskodnak a fiatal szakszervezeti megbizottak továbbképzéséről.
- Elősegítik a szakszervezeti mozgalom fejlődését az NDK-ba kiutazott fiatalok körében, a szervezett dolgozók számának növelését.
- Együttműködve a KISZ Bizottsággal elősegítik a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését. Az FDGB és a SzOT segítségével biztosítják a fiatalok kulturális, sport igényeinek

kielégítését /filmek cseréje, magyar könyvtárak. létesítése, fenntartása stb./.

- Vállalati munkaügyi viták során biztosítják a fiatalok megfelelő képviselőjét.
- Balesetek, halálesetek előfordulásakor - szükség szerint a Munkaügyi Osztály segítségével - gondoskodnak a megfelelő intézkedésekről /segélyek biztosítása, pénzátutalás, hozzátartozók értesítése stb./.
- A SzOT Elnökségének 64/1962/XI.10./ sz. határozata szellemében irányítják a szálláshelyi bizottságokat, ellenőrzik a szállás szociális, kulturális helyzetét és az FDGB-n keresztül gondoskodnak a hiányosságok felszámolásáról. A tervezett intézkedéseket előzetesen egyeztetik a Munkaügyi Osztállyal.
- Kivizsgálják a bérezéssel, bérelszámolással kapcsolatos panaszokat és gondoskodnak a dolgozók jogos panaszainak orvoslásáról.
- Közreműködnek az érkező fiatalok fogadásánál, visszautazásuk szervezésénél, elhelyezésük felülvizsgálatánál.

A Nagykövetség Konzuli Osztálya:

Elkülönítve foglalkozik az NDK-magyar munkaerő-együttműködés keretében kiutazott fiatalok konzuli ügyeivel, rendszeresen tájékoztatja a Munkaügyi Osztályt a fiatalokkal kapcsolatos fontosabb jelenségekről és egyedi ügyekről.

A fiatalokat megfelelően tájékoztatja az Egyezményrel kapcsolatban - konzuli kérdéseket illetően - kialakult elvekről, intézkedésekről.

Ellátja a fiatalok utlevél érvényesítésével kapcsolatos feladatokat, gondoskodik a házasságkötéshez szükséges tanúsítványok kiállításáról, valamint a munkaerő-kooperáció keretében kiutazott fiatalok megfelelő tájékoztatásáról, a házasságkötésnek a munkaviszonyra gyakorolt hatásáról. Halál-eset, betegség esetén biztosítja a fiatalok járandóságainak /személyi ingóságai/ Magyarországra történő továbbítását. A munkaerő-kooperáció keretében kiutazott fiatalok részére büntető és polgári peres ügyekben gondoskodik megfelelő képviselőről.

A fenti feladatok mellett a hazai szervek időnként külön feladatok ellátásával is megbízzhatják képviselőiket, ezekkel az együttműködési szabályzat kiegészül, annak változó részét képezi.

III. Az együttműködés formája

A Nagykövet legalább negyedévenként koordinációs értekezletet hív össze. Ezen a képviseleti szervek és a Nagykövetség érdekelt munkatársai együttesen értékelik a munkaerő-kooperáció feladatainak teljesítését. Egyeztetik munkatervüket, a felmerülő problémák rendezésének módját, a teljesítendő operatív feladatok munkamegosztását. Szakmai és politikai véleményeltérés esetén a nagykövet által meghatározott irányelveket kell figyelembe venni.

A koordinációs értekezlet napirendjét a Nagykövet hagyja jóvá.

Vagy elnökségi

Az értekezletről jegyzőkönyvet kell felvenni és megküldeni valamennyi illetékes hazai szerv részére. /MSZMP. Központi Bizottsága, Külügyminisztérium, Munkaügyi Minisztérium, Szakszervezetek Országos Tanácsa, KISZ Központi Bizottsága./

Az érdekelt munkatársak együttműködése során:

1./ Valamennyi képviselő köteles:

- a./ a hazai felügyeleti szervtől kapott jelentősebb utasítások, intézkedések esetén;
- b./ az NDK hivatalos szervei részéről történt fontosabb megkeresések esetén;
- c./ a fiatalokkal kapcsolatos lényeges eseményekkel összefüggésben;
- d./ az akció egészét, alapelveit, szervezési módszereit, a fiatalok jelentős részét érintő módosítási javaslatok, tájékoztató jelentések készítése, illetve hazaküldése esetén /a képviseleti szervek által történt előzetes véleményezés fenntartása mellett/

a Nagykövetet és a koordinációs értekezlet tagjait tájékoztatni.

2./ Az akció szervezését, vitelét elősegítő kampánymunkák bonyolításában valamennyi függetlenített képviselő - előzetes koordináció alapján - vegyen részt. Így pl.:

- / - valamennyi szállás és munkahelyre kiterjedő általános vizsgálatok;
- a fiatalok kiutazáskori fogadása, hazatérésük elősegítése;
- | - iparágak, ágazatok helyzetének felülvizsgálata;
- ünnepségek, eligazítások, egyéb általános akciók stb. szervezése során.

- 3./ A kiszállásokat lehetőség szerint egyeztetni kell. A helyszíni ellenőrzések során az egyes képviselők első-sorban saját munkaterületüket vizsgálják és tájékozódnak az általános helyzetről. Amennyiben más szerv témakörében hiányosságot tapasztalnak, úgy erről az ellenőrzés befejezésekor tájékoztatják az illetékest. Törekedni kell arra, hogy a kiszállások során a kint tartózkodó munkatárs - felkérés alapján - elintézzzen olyan ügyeket is, amelyek elősegítik más szervek munkáját.
- Saját Zordengyezőre*
- 4./ Az NDK felsőbb szintű államigazgatási és társadalmi funkcionáriusait hivatalosan csak a megfelelő magyar megbízott keresheti meg és tehet tájékoztató vagy elkötelező nyilatkozatot, illetve terjeszthet elő kérelmet, kérhet állásfoglalást. Ehhez szükség szerint előzetes konzultációt kell folytatni.
- 5./ A Munkaügyi Osztálynak és a társadalmi szervezeteknek törekedni kell arra, hogy a fiatalok közül kijelölt, illetve választott funkcionáriusok kellőképpen együttműködjenek. Tájékoztatásuk az együttesen kialakított szempontok alapján egységes lehet, biztosítani kell, hogy egyformán tájékozottak legyenek különböző kérdésekben, kollektívan[?] vezessék a csoportokat. E vezetés mellett a saját feladatkörükben tevékenykedjenek és intézkedjenek a Nagykövetség munkatársai hatáskörének és illetékességének megsértése nélkül.

† ok saját feladatait vonatkozóan fő feladatkörük mellett

IV. Megyei megbízottak együttműködése

A megyei megbízottak feladataira és egymással való együttműködésére a Nagykövet elvtárs utmutatása és az irányelvekben foglaltakra figyelemmel külön együttműködési szabályt kell kialakítani.